

Пам'ятайте
про
Україну!СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИКSVOBODA
UKRAINIAN DAILYРедакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

PIK XCI. Ч. 13. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК. СУБОТА, 21-го СІЧНЯ 1984

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 21 1984

No. 13. VOL. XCI.

Одна держава — „від синіх узбережжів Дону — далеко ген до верховин!..”

Підтримка Семінарійного

Фонду зростає

Стемфорд, Конн. — Постійний прибутковий (т. зв. „залізний”) фонд Семінарії св. Василя Великого далі зростає, наближаючись до половини остаточної мети, якщо врахувати понад 400, 000 дол. готівкою та 200,000 у різних зобов'язаннях.

До зросту Фонду чимало причинилися багато осіб та церковних організацій, між якими веде перед Товариство Святого Імени при українській католицькій церкві св. Петра й Павла в Ансо-нії, Конн., яке в грудні зложило пожертву в сумі 5,000 дол.

В Йонкерсі й Рочестері, Н. Й., створено комітети, що збиратимуть пожертви на цю ціль у своїх околицях. Крайовий комітет очолює відомий громадський діяч Йосип Лисогір, який в імені цілого комітету прохає на-

дали жертвувати на фонд, аж поки не будуть забезпечені всі фінансові потреби семінарії.

Семінарійний фонд подібний до прибуткових фондів інших коледжів і вищих наукових установ. Гроші вкладаються в постійне conto, з якого тільки відсотковий прибуток стягається рік-річно на потреби семінарії.

Під час 25-літніх ювілейних святкувань Стемфордської Епархії в жовтні 1981 року, Владика Василь Лосет проголосив встановлення Фонду з метою зібрати півтора мільйона доларів.

Всі пожертви на Семінарійний прибутковий фонд можна відраховувати від особистого прибутку, за який платиться федеральний податок.

ЧЕТВЕРТИЙ УНІВЕРСАЛ

(Уривок)

Хвилює радісний майдан,
У золоті Святі Софія
Угору виростає, як мрія,
І гордо булаву Богдан
Простер в майбуття над юрбою.
Вже здійснено. Не мрія. Чин!
І в зриві мідяному кинь
Зривається, немов до бою!

Лунає дзвонів віщий спів,
Серця й простори він колише
І нагло мовкне. Нагло тиша,
І в ній на крилах голубів,
Пливуть слова у безгоміння:

„Віднині ти, народе, знай,
Тобі увесь належить край,
Віднині вільна Україна”.

Від моря Чорного, аж ген,
Де б'ють Дніпрові джерела;
Через степи, де волні села
Всміхаються в вінках вишень.
Від синіх узбережжів Дону,
Далеко ген, до верховин,
Бездонних зворів полонини —
Нехай не буде вже кордонів!
Народ і землі всі — єдині,
Народні — право і закон.

Знов дзвін мідяним серцем б'є,
Усім, усім яснють ліця,
Грушевий радісно сміється,
Навколо армія стає,
І враз гримить у небо: „Слава!”
По двох невольничих віках!
І булаву Богдан простягне
Туди, де родиться Держава!

С. Орлюк

Страйк спаралізував Монтевідео

Монтевідео, Уругвай. — Перший загальний страйк в Уругваї за останні 11 років відбувся в середу, 18-го січня, не зважаючи на заборону військової диктатури. Страйк був настільки загальним, що майже повністю паралізував столицю країни.

Військовий уряд Уругваю відповів на цей страйк заборону конфедерації 150 профспілок, які закликали до страйку, та послав поліцію, щоб викинути робітників з тих підприємств, які вони зайняли під час страйку.

Конфедерація заклала до 24-годинного страйку, вимагаючи підвищення зарплати, права організувати профспілки громадських службовців, волі політичним в'язням і пошуку демократичних свобод.

Вулиці Монтевідео були пустинні, транспорт не працював, фабрики були закриті, економічне життя завмерло. Повідомлення з провінцій говорять, що там страйк також був досить успішним.

Президент генерал Грегоріо Альварес видав декрет, який заборонив конфедерацію профспілок і наказав засобом масової інформації мовчати про страйк.

Генерал Альварес обіцяв провести загальні вибори в листопаді цього року і перестати владу цивільному уряду в березні наступного року. Але одночасно він заборонив будь-яку громадську діяльність і запровадив сувору цензуру преси.

Страйк підтримали також заборонені опозиційні політичні партії.

В АМЕРИЦІ

ВІДОМА АМЕРИКАНСЬКА група, що називається Консервативний кокус внесла судову скаргу проти президента Рональда Регена, державного секретаря Джорджа Шульца і секретаря оборони Каспара Вайнбергера за те, що вони „нелегально” зменшили військовий бюджет Америки згідно з пропозиціями договору з СРСР про Салт-ІІ, який пропонує обмеження атомової зброї. Позовники твердять, що згаданий договір не був ратифікований Сенатом і тому є нелегальним згідно з американським законом.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ДЖИММІ КАРТЕР вийшов з лікарні 18-го січня ц.р. в Атланті, Джорджія, де він перейшов невелику операцію прямої кишки (геморойди). Речники шпиталю заявили, що Картер перебував в шпиталі лише три дні і був звільнений в „доброму настрої”.

ОКРУЖНИЙ СУД В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ видав присуд досмертної тюрми Гампівові Сассуніянові, який два роки тому вбив турецького генерального консула Кемала Арікана в Беверлі Гіллс. Хоч вбивник міг дістати кару смерті, суддя взяв під увагу його молодий вік — 21 років — і тому, що це вбивство було виконане з „політичних мотивів”. Бо, як вказує ім'я вбивника, він є вірменського походження. Тому вбивника засуджено на досмертну тюрму, але без права бути звільненим, як це звичайно водиться в таких справах.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН, висловлюючи жаль з приводу вбивства американського професора Малкома Керра в Бейруті, гостро осудив „підлих вбивників” і заявив, що цей злочин є ще однією причиною, чому Америка не дасть терористам себе „бо ми не сміємо дозволити тероризмові контролювати життя, дії та майбутність нас самих і наших приятелів”.

Це тут, на Софіївській площі в Києві, 65 років тому проголошено Акт Соборності — злуки всіх українських земель в одну українську державу.

Економічна спільнота

переходить кризу

Штрасбург, Франція. — Міністер закордонних справ Франції Клод Шессон остеріг у середу, 18-го січня, що проблеми, які стоять перед Європейською економічною спільнотою, можуть зруйнувати цю організацію 10-ох країн Європи.

У програмовій промові перед Європейським парламентом, яка мала на меті накреслити шляхи Франції для Спільного ринку на шестимісячний період, коли Франція буде головною організацією, Шессон представив сумну картину організації за 25 років її існування.

Всі 10 членів-мембрі тепер „признали з реалізмом і покійністю”, що Спільнота „не могла досягти своїх мети”, — він сказав. „Не будемо применшувати значення кризи тому, що вона продовжується і може бути смертельною”.

Далі Шессон продовжував: „Тому, що Спільноті

бракує спаяності і солідарності, вона не змогла захистити своїх інтересів і не змогла зробити відповідного впливу на міжнародній політі”.

Виступаючи лише місяць після зустрічі країн Спільного ринку в Атені, на якій не було досягнуто згоди відносно політики в сільському господарстві та фінансах, французький міністер попередив: „Сьогодні ми змушені визнати, що Європа не займає того місця, яке повинно їй належати на міжнародній арені як в ділянці економіки, так і політики”.

З економічного погляду, Спільнота не зуміла створити зони насправді вільної торгівлі, в якій її компанії змогли б скористатися з масового виробництва. Вона також не добилася співпраці у розвитку нової технології та заміни старих способів виробництва.

У СВІТІ

КЕРІВНИК ІЗРАЇЛЬСЬКОЇ адміністрації на західному березі ріки Йордан генерал Шльомо Ілія зрезигнував у середу, 18-го січня, зі свого становища після того, як його офіційно обвинуватили в корупції. Обвинувачення не уточнювало, в чому виявлялася ця корупція, але після дисциплінарного інтерв'ю з начальником генерального штабу генералом Моше Леві в пресу просочилися дані, що Шльомо Ілія надживав своїм службовим положенням: використовував військову власність для своїх потреб, змушував вояків і місцевих мешканців працювати у себе вдома, втягав до себе на працю вояків-жінок, оминувши всі військові формальності, купував товари у мешканців західного берега Йордану, що забороняється військовим наказом.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІЗРАЇЛЯ Іцхак Шамір висловив своє розчарування з огляду на недавній заклик Йорданії до Палестинської Визвольної Організації зробити крок у напрямі „практичної формули” переговорів з Ізраїлем. „Уряд Йорданії знає дуже добре, що Ізраїль не вступить у ніякі контакти і ніякі переговори з терористами ні прямо, ні посередньо”, — заявив Шамір парламенту Ізраїля.

УРЯД ЯМАЙКИ РОЗПОЧАВ рішучу кампанію проти нелегального вивозу марихуани з країни, яка вважається основним виробником живих в 3СА марихуани. Поліція знищила нелегальні смуги приземлення для великих літаків, які нелегально вивозили марихуану з країни; вона дістала право зістріляти будь-який невпізнаний літак. Прем'єр-міністр Едвард Сіга планує придбати відповідну радарну апаратуру для боротьби з контрабандними літаками. Плануються також інші рішучі заходи проти терористів.

КГБ НАМАГАЄТЬСЯ ВИСПЛАТИ
ЯКНАЙБІЛЬШЕ „ЖУРНАЛІСТІВ”
НА ОЛІМПІАДУ

Лос Анджелес, Каліф. — Томас Шуман, правдиве прізвисько якого перед втечею на Захід було Юрій Безмислов, колишній старшина КГБ, а офіційно пресовий секретар советської амбасаді, який тепер живе в Каліфорнії, долучився до тих осіб, які звернулися до президента Рональда Регена, щоб він, згідно його Уряд, не допустив до того, щоб Советський Союз використав Олімпіаду для поширення шпигунства і проведення на території ЗСА „масивної крадіжки технологічних матеріалів”.

Як відомо, уряд СРСР висловив прохання до Американського Олімпійського Комітету, а також до Державного департаменту, щоб Америка надала необхідне право на пошорж для советських „журналістів”, які будуть курсувати часто між Москвою і Лос Анджелесом під час Олімпіади. Ю. Безмислов думає, що ЗСА зробить велику помилку, якщо дійсно дозволить советським представникам преси, більшість яких знаходяться на послугах органів КГБ, вестися по Америці, збирати додаткові і потрібні для КГБ матеріали і вербувати нових людей для шпигунської роботи. Т. Шуман, колишній директор советського агентства „Новості Пресс”, заявив, що 75 відсотків журналістів є на послугах КГБ. Він також думає, що ЗСА не

повинні дозволити советським пасажирським літакам лінії Аерофлот приземлюватися в Лос Анджелесі, чи причеплювати кораблям в каліфорнійських портах. Такі кораблі можуть стати частиною „плаваючої советської території в ЗСА”, до якої не матиме доступу поліція і на яких агенти КГБ влаштують свої випадкові „бази”.

Т. Шуман долучився в цьому змаганні до 145-ох консервативних груп, які проти торговців марихуаною, советської участі в Олімпіаді. Консервативна коаліція щойно розпочала свою працю. В найближчому майбутньому вона влаштує декілька пресових конференцій з виступами Т. Шумана й інших советських вітків, які поділяються з журналістами спогадами з їхньої доволіної праці в КГБ.

Високий урядник в Державному департаменті, колишній республіканський конгресмен Едвард Дервінскі, який в імені Уряду координуватиме справи Олімпіади, заявив кореспондентам, що совети не конче отримають все чого бажають, але ця справа все ще знаходиться у процесі узгодження. Політичні спостерігачі думають, що Москва напевно отримає деякі концесії, включно з приземленням їхніх літаків і поширенням дозволу на відвідники окремих місцевостей.

В Ливані терористи вбили
американського науковця

Бейрут, Ливан. — Президент Американського університету в Бейруті Малколм Керр був вбитий в середу, 18-го січня, двома пострілами в голову невідомими терористами під час того, як він ішов до праці до свого бюро.

Незабаром після вбивства незнайомий чоловічий голос повідомив французьке пресове агентство, що вбивство було виконане членами організації Ісламська священна війна, проансаської підпільної групи. Це та сама організація, яка відповідала за попередні терористичні акти в ливанській столиці — бомбовою напад на американське посоль-

ство в Бейруті 18-го квітня минулого року та самовбивчі напади на американську морську піхоту на бейрутському летовищі та головну квартиру французьких парашутистів 23-го жовтня минулого року. Але бейрутська поліція заявляє, що вона покищо не натрапила на сліди згаданої терористичної групи. Вбивці вченого Керра безслідно щезли.

Незнайомий голос також підтвердив, що Ісламська священна війна викрала савдського консула Гусейна Фараша минулого вівторка та що його „будуть судити згідно з ісламським законом, а його тіло буде викинуто незабаром”.

Ісламська конференція відновила
членство Єгипту

Касаблянка, Марокко. — Конференція 42-ох ісламських країн вирішила в четвер, 19-го січня, поновити в членстві Єгипет, який був виключений з цієї організації після підписання мирного договору з Ізраїлем в 1979 році.

Коротке рішення в кінцевому документі конференції без будь-яких попередніх умов говорить: „Конференція запрошує ісламський Єгипет знову зайняти своє місце в Організації ісламської конференції”.

Таке рішення було прийняте в кінці чотириденної зустрічі після повідомлення з Каїра, що єгипетський уряд не приймає жадних умов у заміну свого повернення.

Три „твердолобі” арабські країни — Лівія, Сирія і Південний Ємен — вийшли на знак протесту проти прийняття Єгипту.

Рішення прийняти знову Єгипет в лоно Ісламської конференції стало зворотною тожкою в ізоляції Каїру, яка почалася від часу відвідін Ізраїля попереднім Мубарак Анваром ель-Садатом у 1977 році ця ізоляція стала майже щільною після підписання ізраїльсько-єгипетської угоди в Кемп Девіді в 1978 році та замирення рік після цього.

Членство Єгипту в Арабській лізі також було припинене, а головна квартира цієї організації була перенесена з Каїру до Тунісу.

На теперішній зустрічі Ісламської конференції переважала думка, що Єгипет, найбільша арабська країна, проявила достатньо доказів, що її можна поновити в членстві Ісламської конференції.

Причинами такої зміни думки щодо політики Єгипту і доказів на користь поновлення його у повних правах члена ісламського світу були холопні відносини Мубарак до Ізраїля, особливо після інвазії Ізраїля на Ливан в 1982 році, а також внаслідок, з якою Мубарак прийняв лідера Палестинської Визвольної Організації Ясіра Арафата після того, як Арафат мусів покинути північнориванський порт Тріполі.

Країни, прихильники Єгипту, запропонували тасмне голосування про прийняття його назад до Ісламської конференції. Результат голосування, згідно з повідомленнями репортерів, був 32 голоси за і 7 стрималися від голосування, а три згадані делегати вийшли з залу, боюючи голосування.

Нью Йорк звітує про

Меморіальну маніфестацію

Нью Йорк. — У середу, 21-го грудня, 1983 року, тут в Українському Народному Домі відбулося ліквідаційне засідання ньюйоркського Комітету для вшанування пам'яті жертв голоду в 1932-33 роках.

Засідання відкрив голова Комітету В. Саленко, який здав звіт з діяльності Комітету. Звітували теж окремі референти: Р. Данилюк, Е. Стахів, М. Шпінто, П. Байбак.

Комітет висловив подяку українській громаді Митрополітального Нью Йорку, а особливо пластові молоді за так численну участь у Маніфестації; парохів церкви св. Юра і о. ігуменів П. Пашакові за заклики до вшанування жертв голоду Маніфестацією у Вашингтоні та проголошення інформації про неї на радіо-передачі оо. Василіянів Нью Йорку. Рівнож Комітет зложив подяку кредитним кооперативам „Самопоміч” і православній за фінансову підтримку.

Після розрахувань всіх видатків з праці Комітету залишилося 1,160 дол., з чого призначено 100 дол. на радіопередачу оо. Василіянів та 400 дол. на покриття видатків зв'язаних з поїзкою до Вашингтону для пластової Станції.

На засіданні був присутній гість з Голландії інж. Ігор Стахів, заступник голови Об'єднання Українців Голландії, який поінформував присутніх, що фрагменти маніфестації у Вашингтоні були передані в голландському телебаченні.

Після засідання Комітету присутні обговорили організацію в Нью Йорку Від-

ділу Української Американської Координаційної Ради. Нарайми проводив Р. Данилюк, який поінформував присутніх про прийняття Української Американської Координаційної Ради, як представника американських українців до СКВУ, та потребу організування Відділу УАКР на терені Нью Йорку.

Після вислухання думок майже всіх присутніх, рішення створити тимчасову ініціативну групу для створення Відділу УАКР.

До ініціативної групи ввійшли: Р. Данилюк, В. Саленко, О. Кузьмович, І. Срант, Е. Стахів, Р. Гасцький, К. Григорович, М. Турецький, І. Дмитрик, П. Байбак, М. Шпінто, В. Процик, М. Лозинський, І. Яремчук, І. Бродило, О. Левицький; молодеча ланка — Н. Павленко, Р. Яремчук, О. Данилюк, Ю. Кляшнік, О. Непрель.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТІ
В КАРТЕРЕ

Картер, Н. Дж. (В.М.). — Місцева українська громада відзначить роковини проголошення незалежності і соборності в неділю, 22-го січня, Академією о год. 5-й по полудні в Українсько-Американському Горожанському Клубі. У четвер, 19-го січня, посади П. Сіка підписав відповідну прокламацію в присутності членів Місцевої ради і українських представників. В неділю о год. 8-й вранці відбудеться церемонія вивішення прапора на ратуші, а о год. 9-й будуть відслужені Служби Божі в обидвох місцевих українських церквах.

Проф. І. Телюк найменованій до
Комісії капіталовкладу

Нью Гейвен, Конн. — Посадник цього міста, Біяжло Діліто 1-го січня ц.р. атресє призначив проф. Івана Телюка, колишнього заступника головного президента і контролера УНС до міської Комісії капіталовкладу. У цій Комісії він репрезентує Комісію планування, членом якої є від 1971 року.

І. Телюк, професор економіки, доволітний голова департаменту економіки, а тепер координатор економічно-статистичного департаменту університету Нью Гейвен, у своїй науковій праці зосереджується на програмі „спільного зрозуміння між приватним і публічним сектором”. За науковий проєкт у тій ділянці у 1977 році він був нагороджений доташією в сумі 20, 000 доларів, а в 1981 році вишла його коавторська книжка: „Капіталізм: кооперативне зусилля”. Також з цієї ділянки він опублікував кілька статей у наукових

журналах і мав ряд наукових доповідей на різних з'їздах.

Проф. І. Телюк є членом управи Української Американської Асоціації Університетських Професорів, членом Наукового Товариства ім. Шевченка, касиром УККА і ряду інших українських і американських організацій.

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

З уваги на роковини проголошення незалежності і соборності України Актами з 22-го січня 1918 і 1919 років, які українська громада відзначає вільною світі відзначити кожного року як національне свято, Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свобода” будуть закриті в понеділок, 23-го січня ц.р., а щоденник „Свобода” цього дня не друкуватиметься.

Головна Команда СВУР відвідала Владу Володимира

Бавнд Брук, Н. Дж. (а. д.) — 4-го листопада 1983 року Головна Команда Союзу Ветеранів Українського Різистансу, в складі командира сотника Ілліяна Поліщука, Дмитра Фурманця, Теодора Сушика та Анатолія Домарського, відвідала новосвяченого Владу Володимира, друга з визвольних змагань Української Повстанської Армії на Крим'яччині — Волині.

Коротким словом привітав Владу Володимира командир сотник І. Поліщук, згадуючи давні часи, важкі бої, героїчні, а то й безнадійні дні й ночі життя й боротьби, та згадав друзів, які загинули на полі слави, зложивши свої буйні голови за волю України на Крим'яччині. Дубенщині, Луччині та Володимирщині на Волині.

Присутні, соратники Владу, поділилися своїми спогадами про пережиті дні у волинських лісах, в неспокійних, а то й боїх, дні слави, а часто поразок і болю, як рівнож згадали своїх друзів живих і загинулих у боях.

Головна Команда СВУР просила єпископа, щоб Владу взяв у свої молитви імена загинулих друзів і став опікуном-комбатантської організації Союзу Ветеранів Українського Різистансу, яка гідно несе на собі історію українського народу, яка гідно несе український прапор і далі триматиме його не схиливши, а готовим до дальшої боротьби за волю і незалежність України.

Владу Володимира

Владу Володимира, згадуючи про УПА та партизанські часи, про друзів боротьби, живих і впадів у боях за українську справу, за яку ми боремося і сьогодні, хоч і іншими методами, згадав коротко про свій досвід під час і після боїв в УПА та поділів спогадами про свій життєвий шлях на еміграції, який доповняв його, завдяки наполегливості студентів та молитвами до Всевишнього — до Владичого сану.

Владу повідомив, що помічником за наших друзів, які загинули за волю України в лавах УПА, та що приймає пропозиції стати опікуном Союзу Ветеранів Українського Різистансу, допомагаючи цим всім тим, які дали боротьбу, чи то в Україні, чи на чужині у всіх видимих і невидимих формах, поблагословивши словами „Щастя вам, Боже“ всіх присутніх.

Розвиток будівництва українського Пам'ятника-Мавзолею у Вашингтоні

У зв'язку з великим відгуком на ідею побудови українського національного Пам'ятника-Мавзолею і з зацікавленням, що його виявляє наше громадянство не лише у ЗСА й на американському континенті, а й у всьому світі, та з метою поєднати всі можливі роди обслуговування в одному Меморіальному Центрі, попередній план двоярусної структури змінився на триярусний мавзолей. Ця зміна збільшує висоту Пам'ятника-Мавзолею на 16 стіп і додає до запроєктованого раніше діаметра ще на 20 стіп.

Додатковий третій ярус дасть можливість заходити до південного крила Мавзолею прямо з поземного цвинтаря. В цьому ярусі не тільки будуть розміщені додаткові крипти (їх число збільшиться з 7,680 до 13,000), а й буде відведено місце для музею, урядового приміщення і, може, навіть похоронного заведення. Два додаткових ліфти будуть обслуговувати всі три яруси.

Ці переважні зміни спричинили деякі істотні поправки в плані, що, в свою чергу, викликало зміни й додатки до затверджених уже дозволів на будівництво. Однак, не сподівавшись мати ніяких непередбачених ускладнень. Потрібно тільки більше часу для подальшого формального оформлення у місцевих урядових установах. Тим часом, виконано наступні вимоги цих установ, що їх треба було здійс-

Управа

На свіжу могилу інж. Е. Филиповича

Несподівана і передчасна смерть інж. Евстахія Филиповича 20-го листопада 1983 року була болічним ударом не тільки для його родини і близьких приятелів, але огорнула смутком всю українську філадельфійську громаду, активним членом якої був Покійний.

С.в.п. Е. Филипович був дуже активним і провідним членом філадельфійської відділу Товариства Українських Інженерів, та двічі його головою на протязі понад 30 років був членом і довіри роки головою хору „Кобзар“, був членом катедрального хору і хору церкви св. Миколая; головою 239-го Відділу УНС, був одним із промоторів і секретарем Видавничого Комітету Ювілейної Книги Української Академічної Гімназії у Львові та членом інших товариств й організацій.

Симпатія, що нею втішався інж. Филипович серед філадельфійської громади, була не тільки вислідом його громадської праці, але теж вислідом його товаришської культури, привітності і вродженої доброти.

Покійний був людиною глибоко релігійною і відзначався великою гуманністю і готовістю співіти з допомогою ближньому у потребі. Інж. Филипович був завжди готов, не дивлячись на перевантаження працю, поспішити з допомогою декого й зовсім невідомим йому людям.

Свою професійну кар'єру почав с.в.п. Е. Филипович під час німецької окупації у Галицькому Союзі Контролі Молочарства, який був організований при львівській хлібохлібській палаті.

До 1944 року цей Союз розрісся у велику організацію, що у ній працювало біля 300 людей. Розбудова цього великого апарату вимагала великої кількості фахових працівників, що їх у нас не було. Інж. Филипович виконав у 1942-44 роках величезну роботу як керівник і головний викладач на зоотехнічних курсах для теренових працівників ГСМ-у т.зв. контроласистентів.

У роки еміграційної мандрівки інж. Филипович був одним із організаторів і директором та викладачем середньої ветеринарно-зоотехнічної школи у таборі Фрейман біля Мюнхена.

В Америці Покійний працював протягом 30 років у хімічній лабораторії Гуггтона. Товариші праці с.в.п. інж. Филиповича пишуть у листі до його родини: „Його присвята найвищим стандартам праці й його співпраця з товаришами хіміками, створили взір, який ми усі хотіли б наслідувати...“

Я. Татомір

Наукова конференція про

Великий голод

Історіографія Великого штучного голоду в Україні 1932-33 рр. Після цього відбулася дискусія.

Предсідником другої сесії 28-го листопада був д-р Олександр С. Підгайний. Мгр Євген Слонівський (Лондон, Онтаріо) виголосив доповідь „Порівняльний погляд на голод в Україні 1921-23 років та на голод в Україні 1932-33 років“. У докладному опрацьованій догій науковій доповіді мгр Слонівський на базі наукових даних довів, що велика подібність у цих двох голодах, а зокрема в тому, що вони обидва були штучно організовані. Він підкреслює, що голод 1921-23 років мав ще інші серйозні причини.

Потім були прочитані спомини Клавдії Лукаш, тодішньої студентки Сільсько-господарчого інституту Харкова. К. Лукаш відбула подорож на Кубань на початку 1933 року та побачила хати, де хазяї вимерли. Вона оповіла, що вона читала у Ростові офіційні повідомлення про вивезення цілого населення станції Полтавської (29,000 осіб) та інших станцій за спротив проти „колективізації“, а фактично за спротив творенню голоду. Разом з тим відбувалися заарештування української козацької інтелігенції та інших провідних українських козаків. Вона ствердила, що переслідування були саме проти українців Кубані. Вона поїхала також на східню Кубань на Ставропольщину, де так само гинули від голоду українські козаки.

В кінці травня інститут вислав її з іншими студентами на польові роботи до села Великі Рудки, поблизу Деканьки на Полтавщині, місцевість, яку описав Гоголь. На ціле село лише один парубок залишився живий поміж молодих чоловіків. На полі селян цілком не було, але деякі почали з'являтися, ледве рухаючись, коли було оголошено, що видадуть на полі: 100 грам хліба і миску юшки. Хоч було заборонено студентам ходити на село, доповідка таки пішла і побачила через вікно хати мертву сім'ю. Студент ледве рухався, бо, хоч працювали від світанку до ночі, отримували лише 400 грамів хліба і дві тарілки юшки за цілий день.

Потім прочитала свій спогад Олександра Підгайна про підготовку голоду на Кубані в 1932-33 рр., куди вона поїхала до родини. Вона теж розповіла про мертвих селян на вулицях тодішньої столиці УССР Харкова. Міське населення також було голодне, а сама оповідка опухла від браку харчів.

Предсідником третьої сесії була д-р Ірина Мороз-Шумська. Наукову доповідь сесії „Голод в Україні 1921-23 років та урядові заходи“ виголосив мгр Василь Верига. Доповідач підкреслює, що політика уряду УССР, а фактично уряду Росії, надала цьому голодові штучного характеру, бо коли голод уже лютував по цілій Україні, величезна кількість зерна вивозилася сілою з України. Він підкреслює на базі споминів та документів американської допомогової місії (АРА), що зерно та інші харчі перекладалися в Одесі на потяги, які відвозили їх через голодуючу Херсонщину та Катеринославщину прямо до Росії. Американська місія протестувала ще з осені 1921 року до „уряду“ УССР та вимагала, щоб частина зерна була затримана на Україні для місцевого населення. Уряд відкладав побачення з місією аж до березня 1922 року, а в міжчасі мільйони людей загинули. Особливого покращання після березня не було. Отже, уряд УССР допомагав надати штучного характеру голоду.

Доповідач підкреслює, що в той час, — до кінця 1922 року, — не було СССР, і формально УССР була незалежною державою. Уряд Російської СФСР видав формальний залик допомогати голодуючим Росії, а не Україні. Уряд УССР звертався до чужих держав за допомогою для України, тому вони не мали формального права давати допомогу голодуючим.

Доповідач підкреслює, що в той час, — до кінця 1922 року, — не було СССР, і формально УССР була незалежною державою. Уряд Російської СФСР видав формальний залик допомогати голодуючим Росії, а не Україні. Уряд УССР звертався до чужих держав за допомогою для України, тому вони не мали формального права давати допомогу голодуючим.

Перша сесія конференції закінчилася доповіддю проф. д-ра Олега С. Підгайного

Закінчення на ст. 4.

Велика яма на парафіальному подвір'ї

Недавно, однісі Божої не делі, я поїхав до сусідньої парафії, до церкви св. Андрія на західному передмісті Чикаго, в Аддісоні (тепер Блумінгдейл). Там я був заскочений появою величезної ями на парафіяльній площі. Здивований я запитав свого знайомого:

— А це що? Парафія буде олімпійський басейн?

— О, ні, це не басейн!

— Ну, а що? Церковно-мистецтв, хату для священника, мистецтв, кладовище уже має... а це...?

— Це буде наша нова церква й велика концертна зала, — гордо відповів земляк. — Ти жартуєш! За 200,000 дол. сьогодні нічого не збудуєш, хіба хатинку на курячих лапках. Таж сьогодні на церкву треба щонайменше з півтора мільйона доларів, а ваша парафія не має таких грошей.

— Ще не маємо, але здобуємо!

— Чи дійсно це буде нова церква?

— Більше, нова церква!

— Таж у вас мало парафіян.

— Так! У нас може й мало, але парафія, але вона постійно зростає, парафіяни працюють і жертвують, а добрі люди інших парафій нам допоможуть.

Я й задумався.

Правда, діло надто відважне, але виглядає можливим. Ось ще, у 1970 році, коли

Закінчення на ст. 4.

ПОДЯКА

Дня 1-го листопада 1983 р. ми попросили на Вічний Спочинок нашого Найдорожчого ТАТА, ДІДА І ПРАДІДА

СЛ. П.

ДМИТРА МАРКЕВИЧА

Щиро дякуємо Владиславу Робертові Михайлові за відправлення Похоронної Служби і прощальної проповіді. Дякуємо о. шамб. д-ра Р. Попівачові, о. шамб. Я. Федоріві, о. шамб. Л. Москові, о. деканові М. Канаванові, о. преплатові Р. Ревачові, о. Р. Дубичковому, о. Д. Клуєві, особливо нашому парохові о. митратові д-рові В. Мухові за закриття домовини.

Дякуємо п. інж. М. Кіржецькому і Е. Смолило, що допомогли в перенесенні домовини Покійного.

Щиро дякуємо п. інж. М. Колпачніку Г. І. Головиці, які при співачстві п. А. Чайки, Е. Смолила, п. П. Плиса і Хористів з Треноні у Балтіморі відспівали похоронні Богослужіння, що звеличили ці відправи.

Не меншу подяку складаємо п. мгр І. Костюкові, що попросив Покійного від місцевої парохії і Пасту, як також причинився, що о 2-й год. під час триниз перевезення молитву за весь Український Нарід.

Безмежна вдяка п. Л. Кіржецькій, п. Ю. Надрзлі і Паням, які зайнялися і підготували поминки.

Окремо ми вдячні всім за Служби Божі, квіти і пожертви на добродійні цілі. Разом з Родиною зложено на:

місцеву церкву в Треноні \$2,050.00
Фонд будови церкви в Балтіморі 1,280.00
Запланий Фонд Семінарії 2,000.00
СБЕ Студентський Комітет „Дахав“ 200.00

Хай Всевшній винагородить Вас усіх своїми обильними ласками, а Покійному дасть Вічний Спочинок в Царстві Небесному.

Родина МАРКЕВИЧ І ОБАРАНЕЦЬ

В пам'яті Найдорожчого МУЖА

бл. п. Івана Богдана Вертипориха

складає:

1,000.00 дол. — на Патріарший Фонд св. Софії; 1,000.00 дол. — на іконостас до церкви в Ст. Пітерсбург, Флориди; 300.00 дол. — на пам'ятник св. Імени у Вашингтоні; 100.00 дол. — на Наукове Т-во ім. Шевченка; 100.00 дол. — на Український Вільний Університет в Монреалі; 50.00 дол. — на Український Музей в Нью-Йорку; 50.00 дол. — на Інститут ім. Липинського; 50.00 дол. — на Комітет за Правопорядок; 25.00 дол. — на Політвизлі; 20.00 дол. — на Комітет Українських Студентів в Дахаві.

Дружина — ЮЛІЯ

В пам'яті Покійного

бл. п. Богдана Сокольського

складаємо 30.00 доларів

до Фонду „ДІДА ТА ПРАДІДА“

Богдан, Анна, Зірка, Любомир ДІДІЧУКИ

Складаємо Родині

бл. п.

Проф. СОФІЇ ЛЕВ

найчиріші співчуття в час їх горя і смутку.

Замість квітів на свіжу могилу Покійної

складаємо 50.00 доларів

на НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

Вашингтон, Д. К. „НАМИСТО“

З невимовним жалем інформуємо, що померла

СОФІЯ НАГІРНА ЛЕВ

дружина дійсного члена і першого заступника голови НТША, голови Філологічної Секції, голови Комісії для регіональних видань, особливо заслуженого для безцінної бібліотеки цієї найстаршої української наукової установи.

Складаємо оцим найчиріше співчуттям Високоповажаному Панові Професорові Василю Левові і Родині в їхньому нещасті.

Управа НТША

83-й Відділ США в Нью Йорку
запрошує Вас і Ваших Діточок на

ЯЛИНКУ

в неділю, 29-го січня 1984 р., о год. 2:30 по пол.
в залі школи св. Юра, 215 Схід 6-та вул., Нью Йорк

В програмі сценка „ЯЛИНКА В ТЕПЛИМ КРАЮ“
у виконанні дітей школи св. Юра

ГРИ — ЗАБАВИ — НЕСПОДІВАНКИ!

ВСТУП: діти і молодь \$1.50; дорослі \$3.00

БУФЕТ у заряді кулінарних мисткинь Відділу буде відкритий від 1-ої год. по пол.

ВІВЧИЛИВО ПРОСИМО ПРИБУТИ!!!

ПОС АНДЖЕЛЕС

САН ФРАНСІСКО

ЛІТЕРАТУРНІ ВЕЧОРИ

ПРИСВЯЧЕНІ ТВОРЧОСТІ

МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО

У програмі:

ОСИП ЗІНКЕВИЧ — технічний редактор творів М. Хвильового, представник В-ва „Смоло-

скип“, „Про видання творів М. Хвильового“.

МАРТА ГАРАСОВСЬКА — мистецька, докторантка Альбертського університету, чита-

тиме уривки творів М. Хвильового.

ПОС АНДЖЕЛЕС — субота, 4-го лютого 1984 р., год. 6:30

Зала української православної церкви св. АНДРІЯ, 1456 Sutherland, Los Angeles

Влаштує Український Культурний Осередок спільно з В-вом „Смолоскип“

Керівник Вечора — інж. Олег Чайковський; доповідач — Роксолана Яримович

САН ФРАНСІСКО — неділя, 5-го лютого 1984 р., год. 2:30

Зала української православної церкви Архистратига МИХАїЛА, 345 7th Street,

San Francisco

Влаштує Українське Культурне Товариство Північної Каліфорнії

Керівник Вечора — Андрій Сороковський; доповідач — проф. Тарас Лукач;

музична точка — Оксана Черепенко

В обидвох місцевостях після програми відбудеться товаришська гутірка за перекусом,

ознайомлення та змога придбати твори М. Хвильового. Кожний учасник Вечора зможе

придбати III-й і IV-й том творів М. Хвильового зі знижкою 20%.

ДО ЧИСЕЛЬНОЇ УЧАСТІ У ЦИХ УНІКАЛЬНИХ ВЕЧОРАХ ЗАПРОШУЮТЬ УКРАЇНЦІВ

КАЛІФОРНІЇ

ОРГАНІЗАТОРИ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

має честь запросити Вас на наступну програму „КИЇВСЬКИХ ВИКЛАДІВ“ на тему:

„Київ під час німецької окупації 1941-43 рр.“

1. Д-р Я. ТУРКАЛО: „Спогади киянина“

2. Д-р М. ПРОКОП: „Спостереження учасника проти німецького підпілля“.

Неділя, 29-го січня 1984 року, о 2-й год. дня

Будинок Академії, 206 Захід 100 вул., Мангеттен, Н. Й.

Пластуни видали журнал про спортивні табори

Загальна сторінка журналу

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Редакція „Свободи“ відвідала члени пластового Загону „Червона Калина“, щоб пошукати своїм новим надбанням, а це естетично та дуже гарно технічно виданий журналом з приводу 10 років організації спортивно-виховних таборів для пластової юнацтва на оселі „Новча Тропа“.

Журнал, з кольоровою обкладинкою, у графічному оформленні та монтажі мистецтва і члена „Червоної Калини“ Богдана Титли, присвячений світлій пам'яті п. сен. Лева Штидлі, що був душею тих таборів і першим його Отаманом.

Журнал містить короткі

звернення провідників „Червоної Калини“ та Отамана ювлейного спортивно-виховного табору в 1983 році, інтерв'ю про спортивні діяльність Загону „Червона Калина“ з п. сен. Остапом Савчинським, спогади п. сен. Юрія Струтинського та численні світліни з усіх дотеперішніх таборів. На кінець видання подано поштовий список дотеперішніх учасників усіх таборів в числі 204.

Журнал випущено у накладі 1,300 штук в друкарні „Мета“ в Нью-Йорку. Ціна: \$ 5 дол. і 60 центів за пересилку. Замовляти можна поштою чи на адресу: Myrolub Lozyskyj, 85-28, 60th Rd., Elmhurst, N.Y. 11373.

Велика...

Закінчення зі ст. 3.

летнях є багато більше, понад 80 відсотків. Але тепер православні також матимуть гарну нову українську церкву поблизу Чикаго.

За це велике діло взялася маленька, але енергійна святоцандрицька громада. Згідно з планами, церква вміститиме до 500 вірних, аудиторія концертова також на 500 осіб. На першій і побічній дзвіниці будуть українські київські хрести.

Нова церква св. Андрія буде для сучасних і для майбутніх. Також буде і для істориків, які колись тут знайдуть сліди, або і скарибнішою православної політичної повсякденної еміграції.

О. Л. Пошіваник

ІРАК ПОВІДОМИВ, що його протилежна оборона вступила в бій з іранськими бомбардувальниками, які намагалися прорватися до іракського міста в північному Іраку, і збила один іранський бомбардувальник. Від скинутих іранськими літаками бомб у курдському місті Сулейманія загинули дві особи, а 18 були поранені. Іранські джерела нічого не згадували про напад на Сулейманію, але повідомили про артилерійську перестрілку на центральному відтинку фронту, а також у секторі водного шляху Шатт аль Араб.

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО

Професійна хвороб і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням. Адреса у Мангеттені: 630 5th Avenue, Room 1803, New York, N.Y. 10020. Адреса у Кейсі: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375. (212) 459-0111

SCHOOLS/CHILDREN

QUEENS COLLEGE CITY UNIVERSITY OF NEW YORK

АНГЛІЙСЬКА МОВА, ЯК ДРУГА МОВА ДЛЯ ДІТЕЙ.

Квінс Коледж пропонує 14-тижневий курс для дітей (вік 8-17). Курс є призначений для покращення знання у читанні, писанні, говорінні і граматичі. За дальшими інформаціями прошу тел. (212) 520-7074

• ТЕЛЕФОНУЙТЕ СЬОГОДНІ •

SCHOOLS/ELI

QUEENS COLLEGE CITY UNIVERSITY OF NEW YORK

Чи хочете вчитися по-англійськи? До школи? За кращою працею? Вчіться по-англійськи у ENGLISH LANGUAGE INSTITUTE.

40 років досвіду! Інтенсивна програма — 18 год на тиждень. Ранні і порадуневі класи. Мовна лабораторія. Екстра репетитор без оплати. Професійні вчителі. Класи на всіх рівнях — від початківців до завантажених. Групувань є 1-20. Тепер реєстрація на весняний семестр. Класи починаються 30-го січня 1984 р.

(212) 520-7495

Пишіть до: ENGLISH LANGUAGE INSTITUTE

QUEENS COLLEGE

65-30 Kissena Boulevard • Flushing, N.Y. 11367

На свіжій могилі св. п. Маріяна Курочки

Українське село, в наслідок невідрадних історичних обставин, було основою української нації. Воно видало багато ідейних, активних, вірних синів і доньок України, які ціле своє життя присвятили рідному народові, які були одержимі думкою: „якщо не я, то хто?“ Молодь українського села належала до молодечих товариств, спортивних, мистецьких: хорів, оркестрів, театральних гуртків, політичних, підпільних організацій, переводила різні акції в обороні батьківщини, чого не робила молодь інших, щасливіших від нас народів.

До таких активістів належав і св. п. Маріян Курочка, що помер 15-го грудня 1983 року після короткої недуги в Асторії, Н.І.

Він народився 27-го травня 1899 року в селі Слобідка Струсівецька, повіт Теревольський, сільської родини Йосифа і Катерини з Качорівських Курочки. Після закінчення сільської народної школи мусів допомагати в господарстві, бо батько хворів і скоро помер, коли Маріянові було 17-ть років. Господарювання, „однак, не було йому дуже до вподоби, він часто забігав до читальні „Просвіти“ почитати бібліотекарів Матвієв Прасковія упорядковувати книжки і при тому мав нагоду читати. Дуже любив читати і пізніше часто позичав книжки у великій бібліотеці о. Платона Карпінського в Асторії. Від молодих літ цікавився громадським життям, ходив на віча, брав активну участь в різних імпрезах. У 1917 році був змобілізований до австрійської армії і після вишколу вояком на італійському фронті. Поранений в руку він став інвалідом, однак, як постола українська держава в листопаді 1918 року, він брав активну участь в організації влади в селі.

Після Першої світової війни св. п. М. Курочка був головою читальні „Просвіта“, головою товариства молоді „Луг“, одним із засновників Кооперативу і секретарем будови церкви в Слобідці. Щоб доповнити свою освіту він закінчив торговельний і кооперативні курси та курс повітовий і громадських секретарів. Повітовий відділ у Тереволі пропонував йому посаду під умовами змінити метрику на римокатолицьку, але він відмовився. 17-го лютого 1925 року він оженився з Ольгою Невядомою зі Струсува. Вихай до Львова на курс книговодства і в 1934 році закінчив Теревольський університет. Після закінчення курсу книговодства і в 1934 році закінчив Теревольський університет.

Він повернувся до Слобідки, де працював книговодом у колгоспі. Переслідуваний більшовиками мусів утікати на Захід, щоб не поїхати на Сибір. З приходом німців відновив свою кращинцю з залізном, але навесні 1944 року вихай з родиною на Захід. Через Словаччину й Австрію дістався до Баварії, звідки вихай в Америку 1947 року. Тут він осів в Асторії і зразу включився у церковне і громадське життя.

Св. п. Маріян Курочка.

Св. п. Маріян був членом Братства св. Миколая, 5-го Відділу УНС, був заступником голови, головою Контрольної комісії аж до кінця, делегатом на конвенції УНС у Чикаго. Брав активну участь у патріотичному русі та в багатьох товариствах.

Заходом Покійного відбудув 19-го березня в Нью-Йорку перший їзд теревольців. Головою вибрано св. п. Івана Козака. М. Курочка став фінансовим референтом. На протязі 8 літ він зібрав понад 20,000 дол. на видання книжки „Теребовельська Земля“ в 1969 році. Він помістив у ній свої спогади „Трагедія у Струсові“, „Теребовлянин на волах“ і „Слобідка Струсівецька — моє рідне село“. Крім того, видав окремою книжечкою (32 стор.) „Мішні-ше скелі“ про героїську боротьбу і смерть підпільника зі Слобідки Михайла Прусака. В його споминах проявляється велика любов до рідної землі.

У 1965 році він написав історію 50-ліття Братства св. Миколая — 5-го Відділу УНС в Асторії, окремою Ювлейною книгою. У 1968 році в ювлейній книзі парафії й церкви Чесного Хреста в Асторії описав історію. Бував активним громадянином все своє життя, від молодих літ. Любив читати, купував книжки, любив свій український наряд і в тому дусі виховав свою доньку, Лілію. Дружина Ольга померла в 1981 році.

Його смерть засмутила всіх, що його знали, цінити й любили. Панахиду 18-го грудня 1983 року в похоронному заведенні Квіна відправив о. Христофор Войтинка, ЧСВВ, що попросив його як доброго парафіянина, чесну людину християнського характеру, при численній участі парафії.

Від Головного Теревольського Комітету попросив Покійного в теплий час поховати в цвинтарі св. Андрія в Св. Бавид Бруку.

Надсвіжою моглою попросив Покійного від родичів Осиі Іванчук. Під час трини промовляли: Мирон Залучський, приятель і ред. І. Дурбак, згадуючи про Покійного, про українське село, що видало багато визначних людей.

І.Д.

Наукова...

Закінчення зі ст. 3.

ючим Україну.

Після того прочитано споми проф. д-ра Яра Слаутича, який додав багато деталей про голод в його області. Остання доповідь — це були спогади Григорія Сірика, що зробили на присутніх надзвичайне враження, як і спогади Клавдії Лукаш. Г. Сірик описав події у

ПС-ІСП

Велика сезонна випродаж

ФУТЕР І КОЖУХІВ

Всі ціни знижені. Шисемо найновіші європейські фасони. Продаємо також цілі шкря каракулових лопок і потяг з інших шклятих швів. Також італійські кожухи в ядрах. Годнички, електронні вилування та багатостративних товари. ПРОСИМО ВІДВІДАТИ.

GOLTEX CO.

14 — 1st Avenue
New York, N.Y. 10009

Відкрито 7 днів — 9-5-та по пол., в середу і четверга 11-7, 10-4-та по пол. в неділю.

По інформації прошу ТІЛЬКИ телеф. „collect“ — (212) 533-7236

Галицько-Володимирське, яке довгий час було складовою частиною великої староукраїнської Київської держави. Тому, як нещодавня спадщина української нації, — казав він, — Галичина могла стати при Австрії, або в цілості бути включена в Українську Народну Республіку.

Проте обережного галицького парламентариста далеко випередило в політичному мисленні і акції галицьке громадянство. Вже на пірвоку перед виступом згаданого посла, гурток українських офіцерів австрійської армії на тайній нараді у Відні рішив оснувати організацію з метою відірвання Галичини від Австрії і з'єднання її з Придніпрянською Україною.

Колі польський посол Гломбінський заявив в австрійському парламенті, що хоч українське питання має міжнародний характер, то Галичина не належить до України і польсько-українське питання в Галичині — це „внутрішня польська справа“, — то члени українського студентського Т-ва „Січ“ у Відні на своїх зборах 3-го грудня 1917 року ухвалили резолюцію, що одностайно владу до всіх українців в Українська Центральна Рада. (За це грозив їм процес за державну зраду зі сторони австрійської влади).

Також українське студентство Львова на своїх зборах в жовтні 1918 року поставило домагання, з'єднання всіх земель заселених українським народом в одну... ні від кого незалежну українську державу. В тому часі вже більш рішуче поставили цю справу українські послы в австрійському парламенті (С. Вітик, М. Ганкевич).

Іа найгарячіше ставилося до справи соборності галицьке військо. Багато цих військовиків побувало на Придніпрянщині в австрійсько-окупаційному армію в 1918 році, пізнало тамашніх людей, і ці землі

Галичина...

Закінчення зі ст. 2.

стали їм не тільки ідейно, але й реально рідними. Тому, коли галицькі політики в своїй нерішучості справу відкладали, Українські Січові Стрілки заявили за негайне прилучення Галичини до Української Держави (тоді гетьманської). Коли ж після Листопадового Зриву створено у Львові українську владу — Тимчасовий Державний Секретаріат, однією з перших його агенд була справа з'єднання всіх українських земель.

Тому після закінчення передвступного договору в цій справі в Фастові 1-го грудня 1918 року між Західною Українською Народною Республікою з однієї сторони, українська Національна Рада, як парламент Галичини, на своєму Засіданні 3-го січня 1919 року прийняла одностайну ухвалу про „з'єднання Західно-Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою в одну, одностайну суверенну Народну Республіку“.

З повідомленням про це рішення Українська національна Рада вислала до Києва 65-члену делегацію 22-го січня 1919 року на Софійській площі відбулося святочне проголошення Акту З'єднання. У виданому з цієї нагоди універсалі Директорії міжним сказано: „Від нині во єдино зливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України — Західня Українська Народна Республіка (Галичина, Буковина й Угорська Русь) і Наддніпрянська Велика Україна... Від нині є єдина, незалежна Українська Народна Республіка“.

Традиція Акту соборності

Та хоч трагічні обставини і безвихідні положення українських армій вже не за

цілий рік довели до зламання цього Акту (перехід УГА до Денкіна 6-го листопада 1919 року; зречення Галичини в користь Польщі Директорією 2-го грудня цього ж року), то в свідомості українського народу він залишився ненарушеним. У дусі цього Акту діяли далі політичні і громадські провідники після закінчення війни, вважаючи згадані події сумним епізодом, згідно кончними тимчасовими політичними потягненнями. Тому вже на засіданні Української Національної Ради (при уряді Петрушевича) у Відні 17-го грудня 1919 року всі бесідники одностайно ствердили, що „одностайним змаганням всего українського народу, без різниці партій і областей є сполучення всіх українських земель в єдиній самостійній і суверенній українській державі“.

Проте наже іронією на всі соборницькі і суверенні змагання стало об'єднання всіх українських земель під польським режимом, з його трагічними наслідками: винищенням основ українства, українського селянства, русифікацією і большевиненням української духовності. Індоктриновані комуністичним, матеріалістичним режимом погляди налягли тяжким туманом на вроджену, шляхетну українську психіку і стали наже її другою владчею. Вона й притуплює стремління до державної самостійності.

Бо національна окремішність крється саме в прикметах вродженої національної владчі та в тих цінностях, за які народ поїє найбільше жертв на протязі історії. Майбутнє об'єднання і доля України залежні тільки від тих чинників. Тому ми радше погодимося з прогнозом М. Шлемкевича, що теперішній стан України — це не якась остаточна прокляття суду історії, але радше чистилище, через яке проходить нація, поки увійти в царство своєї свободи.

З діяльності українців на Фльориді

Осіньні місяці у чарівній Фльориді поживали наше громадське життя. У нашому місті Сейнт Пітерсбурзі немає дини, щоб не було якоїсь активності. Особливо т. зв. „вікенди“ переповнені добре організованими імпрезами.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВИСТУП КАРАВАНСЬКИХ

Двадцятого листопада загоств до нашої громади д-р Микола Ценко з панством Караванськими, і такі того дня відбувся літературний виступ С. Караванського.

Д-р Ценко представив Караванських, які діяльні громадяни, активні в дисидентів на українських землях, які включилися до праці серед нашого громадянства після приїзду до ЗСА. Ніна Караванська у своїй короткій промові додала перегляд подій в Україні, підкресливши працю нашого жіноцтва на українських землях.

Коло 150 присутніх відтак прислуховувалися до сатирично-гумористичних віршів Святослава Караванського, які він дуже доб-

ре виконував. Публіка одушевлялася гумористичними картинками, і це допомогло у продажі його творів, які автор автографував.

ГОЛОВОДА МАНІФЕСТАЦІЯ

Перед цим поминальним днем, в суботу, 3-го грудня, появилася стаття про великий голод в Україні в 1932-33 роках, у шоденнику „Пітерсбург Індепендент“. Стаття досить ясно і солідно опрацьована, займала близько півсторінки.

У неділю, 4-го грудня, церква св. Богоявлення Господнього переповнена. Відчувається, що всі учасники під час Святої Літургії звернули свої молитви за братами, сестрами, замиренні запланою Москвою голодом.

Отесь Ярослав Федик виголосив змістовну промову про цю трагічну подію, про планований голодомор, у якому згинуло понад 7 мільйонів безборонного українського народу. По Службі Божій відправлено Панахиду.

Звернення до власників

творів Олексі Грищенка

Минулого року український мистецкий світ відзначив сторіччя з дня народження великого майстра малювання Олексі Грищенка. Клер у Франції, де мистецтво прожив понад 50 років свого життя, французькі музеї почали підготувати ретроспективної виставки Грищенка, яка має відбутися в Парижі й інших містах Франції наступного року. Тепер іде підготовка збірника творів Грищенка, що знаходяться в приватних збірках в Європі й Америці. Зробити такий список доручено Фонду Олексі Грищенка в Нью-Йорку, і вона звертається до всіх, хто має збірку чи поодинокі картини творів Грищенка, подати Фонду такі дані:

1. Ім'я і прізвище власника.
2. Назва твору і рік створення (як подано на обороті картини).
3. Техніка виконання: дошка, полотно, картон, папір і які фарби;
4. Розміри в сантиметрах (висота на 1-му місці). Власники, які мають більшу кількість творів, не потребують вираховувати всіх, тільки кілька найважливіших, а щодо решти подати загальну кількість. Власники повних серій літографій не потребують їх подавати, бо їх список має Фондація.

Бажано, але не обов'язково, додати до списку також фото важливіших творів, а це кольорові діапозитиви або чорнобілі фото величини 18x13 см. (7x5 in.). До уваги беруться тільки фото, виконані професійно, бо вони будуть матеріалом для майбутніх монографій мистця.

Усі списки прохаємо висилати так, щоб вони були у Фондуції не пізніше 30-го березня 1984 року. Адреса: Alexis Gritchenko Foundation, Inc., c/o Ukrainian Institute of America 2 East 79th St., New York, N.Y. 10021.

МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ЗДВИГ

Велика нова зала була переповнена учасниками, своїми й чужими, що прийшли вшанувати пам'яті жертв геноциду. При вході до залі кидався в очі образ, на якому зображено вмираючих із голоду, та епохальні роки 1932-33.

Голова здвигу Іван Когут попрощав усіх присутніх до двохвилинної мовчанки, тихой молитви-роздумування і вшанування пам'яті тих, які згинули з голоду. Відповідання американського слани Христіною Панчук започатковано поминальним концертову програму.

І. Когут пояснив події часів голодомору англійською мовою. І представив чоловічих репрезентативів етнічних громад — литовців, латвіїв, естонців і репрезентанта фльоридського округу. Українську промову про голодомор виголосив п. Петляр. Знаменитий виступ з відповідно підібраними музичними творами струнним квартету під керівництвом проф. Мірона Журкевича мав молитовно-святотний настрій, що був відгуком і відчуттям страхіть голодомору.

Після деклямації Л. Арвін „За кров, за рани, за руйну“, виконаної з великим почуттям, вся публіка під проводом о. пароха проспівала „Ще не вмерла України“.

Того ж вечора на програмі новинки Сі-Бі-Ес показано досить обширну картину з маніфестаційного здвигу.

Осип Біловус

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавид Бруку і св. Духа — відома солідна фірма CYPRESS

HILLS MONUMENTS В БІЛАНСЬКИЙ WALTER BIELANSKI K. M. KARDOVICH CONSTANTINE M. KARDOVICH 800 Jamaica Avenue Brooklyn, N.Y. 11208 Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по пол., в неділю 10-4 по пол.

Miami, Fla.: (305) 653-5861

На бажання і для вигоди клієнтів, радо заведемо до Вашого дому з проєктами і порядками.

48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

ПЛАТІВКИ І КАСЕТИ. ВЕЛИКИЙ ВИБІР В АРЦІ.

ДО ВІНАЙМУ

До винайму тижнево або місячно КИНАТА І ПЛАЗНИЧКОЮ. Два апартаменти до винайму приносять власникові дохід з якого покрити всі витрати. За хаткою великого городу. Віддале до моря три хвилини ходу до моря. По інформації писати до: MRS. VERONICA CHELSKA 7926 Abbott Avenue Miami Beach, Fla. 33141 або по тел. на ч. (305) 861-8907

REAL ESTATE

Продається ХАТА з трьома апартаментами в Мамі Біч на Фльориді. Два апартаменти до винайму приносять власникові дохід з якого покрити всі витрати. За хаткою великого городу. Віддале до моря три хвилини ходу до моря. По інформації писати до: MRS. VERONICA CHELSKA 7926 Abbott Avenue Miami Beach, Fla. 33141

МАЙБУТНІСТЬ У ПЕНСІЙНОМУ ВІСІ У С. В. ФЛОРІДІ

Зростаюча охоча близько українського релігійного центру св. Андрія і культурного центру.

NICK & ELOISE POPOVICH Realtor-Associate / Broker-Salesman Hotline phone: 1-813-629-3179

TARAS BARABASH

Realtor-Associate Eves: 1-813-625-0011

RANDOL REALTY, INC., REALTOR 3221 Tamiami Trail Port Charlotte, Fla. 33952 625-4193

1 + 1 = 3 ДОХОДОВА ПОСІПІСТЬ

Це правда, і ви повірите, коли ви побачите цей дуплекс у Warm Mineral Springs. Це спеціальний дуплекс має апартаменти для власника з 1-ю спальнею, пазничкою і 1-ю ванною. Головне помешкання має дві спальні, одну пазничку, всі помешкання мають печі, холодильники, центральне опріанення і опідування, гарні, окремі ідальні і поштові умовляння. Це неможливо добре, щоб було правдиве. Ціна \$95,000. Можливі мортідаж. РА № 4200. Тел.: Eloise Popovich (813) 625-7777. Building Sites — 80 x 125 on paved streets \$2,300 and up, some with terms. PL — 4

Любов Колєнська

ДЗЕРКАЛА НОВЕЛІ

Ціна: \$13.00 з пересипкою. Мешканці стейту Нью Джерзі зобов'язує 5% стейтвого податку

SVOBODA BOOK STORE 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Ріане

ПРОДАЮ, МІНЯЮ

укра